

Powszechny
dziennik praw państwa i rządu
dla
cesarstwa austriackiego.

Część X.

Wydana i rozesłana dnia 19. Lutego 1851.

Allgemeines

Reichs-Gesetz- und Regierungsblatt

für das

Kaiserthum Oesterreich.

X. Stück.

Ausgegeben und versendet am 19. Februar 1851.

Część X.

Wydana i rozesłana dnia 19. Lutego 1851.

35.

Cesarskie rozporządzenie z dnia 25. Stycznia 1851,

mocą którego nakazuje się, ażeby korpus zaprzęgów wojskowych, składał przysięgę na artykuły wojenne.

Na wniosek Mezo ministra wojny, rozporządzam :

Korpus zaprzęgów wojskowych i wszyscy na przyszłość do niego asenterowani, włącznie należących do stanu jego obligowanych rzemieślników, składać mają przysięgę na artykuły wojenne, podług postanowień których to ostatnich z nimi postępować należy *).

Franciszek Józef m. p.

Csorich m. p.

36.

Rozporządzenie ministra wyznań i oświecenia z dnia 26. Stycznia 1851,

obowiązujące w krajach koronnych: Austrii powyżej i poniżej Ensy, Solnogradu, Tryestu, Tyrolu, Styryi, Karyntyi, Krainy, Tryestu i Pobrzeża, Dalmacyi, Czech, Morawii, Szląska, Galicyi z okre-
giem Krakowskim i na Bukowinie.

względem trwania feryów jesiennych w gimnazyach na końcu roku szkolnego 1851.

Ponieważ skrócenie feryów jesiennych w gimnazyach, już w przeszłym roku szkolnym miejsce miało, a jeszcze niejakiego będzie trzeba czasu, zanim egzamina dojrzałości w zupełnie uregulowany tryb wejdą, dla którego to celu, pożądanę jest nieco dłuższe niż czterotygodniowe trwanie feryów jesiennych, przeto w końcu roku szkolnego 1851, zupełnie te same ferye jesienne nastąpić mają, jakie dla roku szkolnego 1850. były ustanowione. Do tego należy też zastosować zarządzenie feryów pośrednich, w samym roku szkolnym przypadających.

Ścisłe tego przestrzegać należy, ażeby ani na początku, ani na końcu, tychże feryów nie rozciągano nad czas prawnie przepisany.

Thun m. p.

*) Porów. niżej Nr. 38.

X. Stück.

Ausgegeben und versendet am 19. Februar 1851.

35.

Kaiserliche Verordnung vom 25. Jänner 1851,
womit die **Beeidigung des Militär-Fuhrwesens-Corps auf die Kriegsartikel**
unbefohlen wird.

Ueber Antrag Meines Kriegsministers habe Ich zu verordnen befunden:

Das Militär-Fuhrwesens-Corps und die künftig dazu assentirt werdende Mannschaft, mit Einschluss der in dessen Stand gehörigen obligaten Handwerker, sind auf die Kriegsartikel zu beeiden, und nach den Bestimmungen dieser Letzteren zu behandeln *).

Franz Joseph m. p.

Csorich m. p.

36.

Verordnung des Ministers des Cultus und Unterrichts
vom 26. Jänner 1851,

gültig für die Kronländer Oesterreich unter und ob der Enns, Salzburg, Tirol, Steiermark, Kärnthen, Krain, Triest und Küstenland, Dalmatien, Böhmen, Mähren, Schlesien, Galizien mit dem Krakauer Gebiete, Bukowina, über die Dauer der Herbstferien der Gymnasien am Schlusse des Schuljahres 1851.

Da eine Verkürzung der Herbstferien der Gymnasien bereits in verflossenen Schuljahre stattgefunden hat, und da noch einige Zeit nöthig seyn wird, bis die Maturitäts-Prüfungen in einen ganz geregelten Gang kommen, für welchen Zweck eine etwas längere Dauer der Herbstferien, als die von vier Wochen erwünschlich ist, so haben am Schlusse des Schuljahres 1851 ganz dieselben Herbstferien einzutreten, welche für das Schuljahr 1850 festgesetzt worden sind. Hiernach hat sich auch die Anordnung der in das Schuljahr selbst fallenden Zwischenferien zu richten.

Es ist strenge darauf zu achten, dass weder am Anfange noch am Schlusse dieser Ferien eine Erweiterung derselben über die gesetzliche Zeit hinaus eintrete.

Thun m. p.

*) Vergleiche unten Nr. 38.

Okólnik ministerstwa wojny z dnia 8. Lutego 1851,

którym się udziela sądom wojskowym do wiadomości i zastosowania z niektórymi odmianami patent cesarski z dnia 28. Czerwca 1850. o dołożeniu klauzuli wykonania, tudzież rozporządzenie ministerstw sprawiedliwości, finansów, wyznań i oświecenia z dnia 8. Listopada 1850. o pobieraniu i obrachowaniu prawem ustanowionych i dobrowolnych dodatków do funduszu szkół normalnych.

W skutek okólnika, wydanego z ministerstwa wojny na d. 20. Września 1850 *) następujące ustawy, zawarte w dzienniku praw państwa i rządu, podają się sądom wojskowym do zastosowania.

1. Patent cesarski z dnia 28. Czerwca 1850. (Nr. 254. dziennika praw państw.), o dołożeniu klauzuli wykonania, winien być zastosowany w sądach wojskowych tak w Pograniczu, jako też po za takowem, z modyfikacją §. 11, iż względem dołożenia klauzuli wykonania wyroków, wydanych ze strony sądów wojskowych karnych, lub uchwał prawomocnych, wydanych przez władze wojskowe administracyjne, należy upraszać sądu wojskowego osobistego, który w tym przypadku, w którym egzekucya prowadzona być ma do majątku nieruchomego, wystosować winien rekwizycją do władzy realnej.

2. Rozporządzenie ministerstw sprawiedliwości, finansów, wyznań i oświecenia z dnia 8. Listopada 1850. (Nro 444 dziennika praw państwa) o pobieraniu i obliczeniu prawem ustanowionych i dobrowolnych dodatków do funduszu szkół normalnych, zastosowane być powinno tak w Pograniczu wojskowem, jako też po za takowem z wyjątkiem królestwa Lombardzko-Weneckiego z tą modyfikacją, iż ten dodatek ze strony sądów wojskowych do najbliższego urzędu poborczego, w Pograniczu wojskowem zaś do funduszu prowentów granicznych odwozić należy, i że wszystkie sądy wojskowe, półroczne wykazy złożonych dodatków, komendzie wojskowej kraju przedkładać winny, która takowe z Pogranicza wojskowego do buhalteryi ministerstwa wojny, w innych zaś krajach koronnych do buhalteryi rządowej tego kraju koronnego przesełać jest obowiązana.

Csorich m. p.

*) Okólnik ten opiewa, według osnowy części XVI. dziennika rozporządzeń dla wojska pod N. 119, dosłownie jak następuje: „Okólnik c. k. ministerstwa wojny z dnia 20. Września 1850. dotyczący tego postanowienia, iż począwszy od 1. Października b. r. wszystkie te, wychodzące w dzienniku praw państwa rozrządzenia, ktryre także dla wojska mają moc obowiązującą, każdego razu szczegółowo wyrażone będą w dzienniku rozporządzeń wojskowych.

Ustawy i rozporządzenia, ogłaszane w dzienniku praw państwa, są poczęści tego rodzaju, iż obowiązują ogólnie, zatem wszystkie osoby tak cywilne, jako też do stanu wojskowego należące, poczęści zaś takie, iż nie mają żadnego zastosowania co do tych ostatnich.

Ażeby w pojedynczych przypadkach zapobiedz w tym względzie wątpliwościom i zapytaniom, jakie się już wydarzyły, będą wszystkie w dzienniku praw państwa każdego razu wychodzące rozporządzenia, obowiązujące także dla wojska, począwszy od 1. Października b. r. szczegółowo wyrażone w dzienniku rozporządzeń wojskowych.“

37.

Circular-Verordnung des Kriegsministeriums vom 8. Februar 1851,

wom *das kaiserliche Patent vom 28. Juni 1850, über die Beisetzung der Vollstreckungsclausel und die Verordnung der Ministerien der Justiz, der Finanzen, dann des Cultus und Unterrichts vom 8. November 1850, über die Erhebung und Verrechnung der gesetzlichen und freiwilligen Beiträge zum Normal-Schulфонде auch den Militär-Gerichten mit einigen Abänderungen zur Darnachachtung bekannt gegeben werden.*

*In Gemässheit der Circular-Verordnung des Kriegsministeriums vom 20. September 1850 *), werden nachstehende im Reichsgesetz- und Regierungsblatte aufgenommene Gesetze den Militärgerichten zur Darnachachtung bekannt gegeben.*

1. *Das kaiserliche Patent vom 28. Juni 1850 (Nr. 254 des Reichsgesetzblattes), über die Beisetzung der Vollstreckungsclausel, hat bei den Militärgerichten in und ausser der Gränze, mit der Modification des §. 11, in Anwendung zu kommen, dass wegen Beisetzung der Vollstreckungsclausel der von Militär-Strafgerichten erlassenen Erkenntnisse, oder von Militär-Verwaltungsbehörden geschöpften rechtskräftigen Notionen, sich an die Militär-Personalbehörde zu wenden sei, welche im Falle, als die Execution auf ein unbewegliches Vermögen geführt werden soll, an die Realbehörde das Requisitions-Schreiben zu erlassen hat.*

2. *Die Verordnung der Ministerien der Justiz, der Finanzen, des Cultus und Unterrichts vom 8. November 1850 (Nr. 444 des Reichsgesetzblattes), über die Erhebung und Verrechnung der gesetzlichen und freiwilligen Beiträge zum Normal-Schulфонде ist sowohl in- als ausserhalb der Militärgränze, mit Ausnahme des lombardisch-venetianischen Königreiches, mit der Modification anzuwenden, dass dieser Beitrag von den Militärgerichten an das nächste Steueramt, in der Militärgränze an den Gränz-Proventen-Fond abzuführen sei, und dass sämtliche Militärgerichte die halbjährigen Verzeichnisse über die erlegten Beiträge dem Landes-Militär-Commando zu überreichen haben, welches selbe, aus der Militärgränze der Kriegsministerial-Buchhaltung, in den anderen Kronländern aber der Staatsbuchhaltung des Kronlandes mitzutheilen haben.*

Csorich m. p.

*) Dieselbe lautet nach Inhalt des XVI. Stückes des Militär-Verordnungsblattes, unter Nr. 119 wörtlich: „Circular-Verordnung des k.k. Kriegsministeriums vom 20. September 1850, betreffend die Bestimmung, dass vom 1. October l. J. an jene im Reichsgesetzblatte erscheinenden Erlässe, welche auch für das Militär verbindliche Kraft haben, in dem Militär-Verordnungsblatte stets speciell bezeichnet werden.“

Die Gesetze und Verordnungen, welche durch das Reichsgesetzblatt kundgemacht werden, sind zum Theile solche, welche allgemein, mithin sowohl für das Civil- als für die zum Militärstande gehörigen Individuen verbindlich sind, theils solche, welche auf die Letzteren keine Anwendung finden.

Um in dieser Beziehung in einzelnen Fällen Zweifeln und Anfragen, wie sie bereits vorgekommen sind, vorzubeugen, werden vom 1. October l. J. an jene im Reichsgesetzblatte jeweilig erscheinenden Erlässe, welche auch für das Militär verbindliche Kraft haben, in dem Militärverordnungsblatte stets speciell bezeichnet werden.“

38.

Rozrządzenie ministerstwa wojny z dnia 8. Lutego 1851 ,

którem się obwieszcza bliższe postanowienia o składaniu przysięgi korpusu zaprzęgów wojskowych.

W skutek powyższego Najwyższego postanowienia z dnia 25. Stycznia 1851, (Nr. 35) ministerstwo wojny rozporządza co następuje :

1. Korpus zaprzęgów wojskowych, złożyć winien przysięgę na artykuły wojenne, po przeczytaniu im takowych w zrozumiałej im mowie ojczystej.

Komendant wojskowy kraju, winien nakazać złożenie przysięgi pojedynczych oddziałów i wydać stosowne polecenia do brygadyerów lub komendantów stacyj wojskowych, w miejscach, w których takowe oddziały są rozłożone. Odkomenderowani pojedynczo, mają złożyć przysięgę przy tym korpusie wojskowym, do którego są odkomenderowanymi; urlopnicy i chorzy, wtenczas, kiedy znowu w szeregi wstępują.

2. Wszyscy ci, którzy obecnie poprzysięgną artykuły wojenne, zapisani mają być w rejestr in triplo sporządzony, który podpisać winna komisya, odbierająca przysięgę. Jedno pare tej konsygnacyi, zachować należy przy tym oddziale, w którym zaprzysięgły się znajduje; drugie pare przesłać należy komendzie posterunkowej kraju; trzecie zaś komendzie korpusu zaprzęgów.

3. Jeżeli należące do korpusu zaprzęgów indywiduum, śledztwu sądowemu podpadnie, należy do *Species facti* załączyć wyciąg wierzytelny z tego rejestru.

4. Wszystkim tym, którzy na przyszłość do korpusu asenterowani zostaną, należy odczytać artykuły wojenne; oni winni złożyć potem na to przysięgę, a że się to stało, należy zanotować w wykazie asenterunkowym.

5. Równie odbywać się ma na przyszłość na marszrutach i przy przeglądach, odbieranie przysięgi na artykuły wojenne, tak samo, jak przy innych korpusach wojskowych. Peczem

6. rozumie się samo przez się, iż odbieranie przysięgi od korpusu zaprzęgów wojskowych na dotychczasowe ustanowienia, których działalność ustaje, na przyszłość miejsca mieć nie będzie.

Csoric m. p.

39.

Cesarskie rozporządzenie z dnia 10. Lutego 1851,

obowiązujące we wszystkich krajach koronnych, w których zaprowadzona jest prowizoryczna ustawa o postępowaniu karnem z dnia 17-go Stycznia 1850,

którem się udziela objaśnienia §. 408. tejże ustawy o postępowaniu karnem co do tego punktu, o ile dopuszczoną być może przysięga szacunkowa w celu oznaczenia wynagrodzenia poszkodowanego, przez uczynek na karę zasługujący.

Dla uchylenia licznych wątpliwości, względem zastosowania przepisu zawartego w §. 408. ustawy o postępowaniu karnem z dnia 17. Stycznia 1850 r., mocą którego sądy karne zobowiązane zostały dopuszczać przysięgę szacunkową tego, który przez uczynek na karę zasługujący, szkodę poniósł, w celu oznaczenia wynagrodzenia tej szkody, zatwierdzam, na wniosek Mego ministerstwa sprawiedliwości i za poradą Mojej Rady ministrów, następujące postanowienia.

38.

Erllass des Ministeriums des Krieges vom 8. Februar 1851,
womit die näheren Bestimmungen über die Beeidigung des Fuhrwesens-Corps bekannt
gegeben werden.

In Folge der obigen Allerhöchsten Entschliessung vom 25. Jänner 1851 (Nr. 35) findet das Kriegsministerium Folgendes anzuordnen:

1. Das Militär-Fuhrwesens-Corps ist nach Vorlesung der Kriegsartikel, auf dieselben, und zwar die Mannschaft in der ihr verständlichen Muttersprache, zu beeiden.

Die Beeidigung der einzelnen Abtheilungen ist von den Landes-Militär-Commandanten zu verfügen, und sind hiemit die Brigadiere oder Militär-Stations-Commandanten in den Orten, wo dergleichen Abtheilungen dislocirt sind, zu beauftragen. Die einzeln Commandirten sind bei jenem Truppenkörper, wo sie commandirt sind, Beurlaubte oder Kranke erst wenn sie einrücken, zu beeiden.

2. Ueber alle Jene, welche nun auf die Kriegsartikel verpflichtet werden, ist ein Verzeichniss in triplo zu verfassen, und von jener Commission zu fertigen, welche die Beeidigung vorgenommen hat. Ein Pare dieser Consignation ist bei der Abtheilung, in deren Stand der Beeidete sich befindet, aufzubehalten, das zweite Pare ist dem Landes-Posto Commando, das dritte aber dem Fuhrwesens-Corps-Commando einzusenden.

3. Wenn ein Individuum des Fuhrwesens-Corps in gerichtliche Untersuchung kommt, ist ein beglaubter Auszug aus diesem Verzeichnisse der Species facti beizulegen.

4. Allen jenen, weche in Zukunft zum Fuhrwesens-Corps assentirt werden, sind die Kriegsartikel vorzulesen, dieselben hierauf in Eid zu nehmen, und dass dieses geschehen, in der Assentliste anzumerken.

5. Eben so findet in Zukunft bei den Musterungen und Revisionen, wie es bei anderen Truppenkörpern der Fall ist, die Beeidigung auf die Kriegsartikel Statt. Hienach versteht sich von selbst, dass

6. die Beeidigung des Fuhrwesens-Corps auf die bisherigen Satzungen, deren Wirksamkeit nun aufhört, künftig zu unterbleiben habe.

Csorich m. p.

39.

Kaiserliche Verordnung vom 10. Februar 1851,

wirksam für alle Kronländer, in welchen die provisorische Strafprocessordnung vom 17. Jänner 1850 in Wirksamkeit steht,

wodurch eine Erläuterung des §. 408 dieser Strafprocessordnung über die Anwendbarkeit des Schätzungseides zum Behufe der Ausmittlung der Entschädigung des durch eine strafbare Handlung Beschädigten gegeben wird.

Zur Behebung mehrfacher Zweifel über die Anwendung der Vorschrift des §. 408 der Strafprocessordnung vom 17. Jänner 1850, mit welcher die Strafgerichte verpflichtet wurden, zum Behufe der Ausmittlung, der Entschädigung auf den Schätzungseid des durch eine strafbare Handlung Beschädigten zu erkennen, genehmige Ich über Antrag Meines Justizministers und auf Einrathen meines Ministerrathes nachstehende Bestimmungen:

Jeżeli wynagrodzenie szkody lub zadosyć uczynienie, należące się osobie prywatnej z przyczyny uczynku na karę zasługującego, może być oznaczone z dokładnością co do kwoty, czyli to przez zeznanie zaprzysiężone samego poszkodowanego lub przez zeznania innych świadków, przez w rzeczy biegłych, lub przez inne dowody, natenczas sędzia karny, jeżeli inne warunki §. 408. ustawy postępowania karnego zachodzą, ustanowić winien natychmiast w wyroku miarę wynagrodzenia.

Jeżeli zaś nie ma takich dowodów, z którychby wynagrodzenie szkody lub zadosyć uczynienie co do kwoty dokładnie oznaczone być mogło, natenczas sąd winien dopuścić przysięgę szacunkową poszkodowanego, po znizeniu tako tego, wedle okoliczności na zasadzie §. 216. powszechnego postępowania sądowego (§. 290. postępowania sądowego galicyjskiego §. 289. regolamento giudiziario dla Tyrolu).

Sędzia kierujący rozprawą, winien w przypadkach tego rodzaju, już w czasie rozprawy (§§. 285, 341 i 447 ust. o postę. karn.) wezwać poszkodowanego do podania swojej szkody, w taki sposób, ażeby takową w razie potrzeby mógł zaprzysiędz.

Jak wyrok sędzi karnego, wydany na przysięgę szacunkową, osiągnie moc prawną, sąd karny, który wydał wyrok w pierwszej instancji, a jeżeli chodzi o wyrok sądu przysięgłych, sąd krajowy obowiązany jest udzielić o tem wiadomość stronie interesowanej i takową do złożenia przysięgi szacunkowej, albo przed siebie zawezwać, a w razie złożenia przysięgi, dołożyć do wyroku, rozkaz wykonania, lub zażądać od sądu powiatowego, w którego obrębie strona interesowana przemieszkuje, ażeby od niej przysięgę szacunkową odebrał, i rozkaz wykonania dołożył.

Jeżeli strona interesowana nie złoży przysięgi na terminie wyznaczonym, takowa za upadłą uważaną być ma, a stronie interesowanej, do poszukiwania swojej pretensyi względem wynagrodzenia, otwartą zostaje tylko zwyczajna droga prawa cywilnego.

Franciszek Józef m. p.

Krauss m. p.

Kann der Betrag der einem Privatbetheiligten aus einer strafbaren Handlung gebührenden Schadloshaltung oder Genugthuung entweder durch die eidliche Zeugenaussage des Beschädigten selbst, oder durch Aussagen anderer Zeugen, durch Sachverständige oder durch andere Beweismittel mit Zuverlässigkeit erhoben werden, so hat der Strafrichter, wenn die übrigen Bedingungen des §. 408 der Strafprocessordnung vorhanden sind, das Mass der Entschädigung sogleich im Urtheile festzusetzen.

Liegen jedoch keine solchen Beweismittel vor, aus welchen der Betrag der Schadloshaltung oder Genugthuung mit Zuverlässigkeit entnommen werden kann, so hat das Gericht auf den Schätzungseid des Beschädigten, und zwar erforderlichen Falls nach vorhergegangener Mässigung in Gemässheit des §. 216 der allgemeinen Gerichtsordnung (§. 290 der westgalizischen Gerichtsordnung, §. 289 des Regolamentoo giudiziario für Tirol) zu erkennen.

Der die Verhandlung leitende Richter hat in Fällen dieser Art schon während der Verhandlung (§§. 285, 341 und 447 der Strafprocessordnung) den Beschädigten aufzufordern, seinen Schaden so anzugeben, dass er denselben nöthigen Falls beschwören könne.

Ist das auf den Schätzungseid lautende Urtheil des Strafrichters in Rechtskraft erwachsen, so liegt es dem Strafgerichte, welches das Erkenntniss in erster Instanz erlassen hat, und wenn es sich um das Urtheil eines Schwurgerichtshofes handelt, dem Landesgerichte ob, den Betheiligten davon in Kenntniss zu setzen und denselben entweder selbst zum Behufe der Ablegung des Schätzungseides vorzuladen und in Falle der Eidesablegung dem Urtheile die Vollstreckungsclausel beizusetzen, oder das Bezirksgericht, in dessen Sprengel der Betheiligte seinen Aufenthaltsort hat, um die Abnahme des Schätzungseides und die Beisetzung der Vollstreckungsclausel zu ersuchen.

Wird der Eid von dem Betheiligten bei der dazu bestimmten Tagsatzung nicht abgelegt, so ist derselbe als erloschen zu betrachten und es steht dem Betheiligten zur Verfolgung seiner Entschädigungsansprüche nur der ordentliche Civilrechtsweg offen.

Franz Joseph m. p.

Krauss m. p.

1897

...

...

...

...